

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta lesnická a dřevařská

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Bakalářská práce

**Analýza vlivu podpor v lesním hospodářství na ekonomiku
vybraného lesního majetku**

Autor: Jitka Mrázová

Vedoucí práce: doc. Ing. Jiří Oliva, Ph.D.

© 2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jitka Mrázová

Lesnictví

Hospodářská a správní služba v lesním hospodářství

Název práce

Analýza vlivu podpor v lesním hospodářství na ekonomiku vybraného lesního majetku.

Název anglicky

Analysis of the Influence of the Forestry Supports into Chosen Economics of the Selected Forest Enterprise.

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je provést průzkum o možnostech poskytování a čerpání národních a nadnárodních podpor v rámci lesního hospodářství, zjištění vlivu výše uvedených podpor na majetek a ekonomické parametry lesního podniku, posouzení administrativní zátěže na ekonomický subjekt a navrhnout legislativní opatření v rámci efektivity a účelnosti poskytování podpor.

Metodika

V rámci zadání uchazečka provede:

1. Úvod.
2. Rešerše – Dotace jako nástroj lesnické politiky v ČR.
3. Analýza legislativních podmínek dotací v ČR.
4. Přehled dotačních možností pro vlastníky a správce lesů v ČR.
5. Analýza využívání dotací v ČR.
6. Posouzení vlivu dotací na ekonomiku vybraného majetku.
7. Diskuse, event. vlastní návrh na úpravu dotačních podmínek pro vlastníky lesů
8. Závěr.
9. Přehled použitých zdrojů.
10. Přílohy.

V práci bude použita analýza legislativních podmínek a pravidel pro poskytování dotací subjektům v rámci lesního hospodářství v ČR.

Doporučený rozsah práce

cca 30 – 40 stran

Klíčová slova

lesní majetek, lesní hospodářství

Doporučené zdroje informací

Lesní zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen lesní zákon)
LOJDA, J.- KUPČÁK, V.: Dotační politika lesního hospodářství po roce 2013. Disertační práce. Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a dřevařská, Praha 2014.

Metodická příručka k podmínkám poskytování přímých plateb v ČR v roce 2019

OLIVA, J.: Lesnická politika. Česká zemědělská univerzita, 2005. ISBN 80-213-1385-4

Web Ministerstva zemědělství – eAgri <http://eagri.cz/public/web/mze>

Web Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a.s. (PGRLF) <http://pgrlf.cz>

Web Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) www.szif.cz/cs

Web Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa (ÚHÚL) www.uhul.cz

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – FLD

Vedoucí práce

doc. Ing. Jiří Oliva, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra lesnické a dřevařské ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2020

prof. Ing. Luděk Šišák, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 3. 2020

prof. Ing. Róbert Marušák, PhD.

Děkan

V Praze dne 08. 06. 2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Analýza vlivu podpor v lesním hospodářství na ekonomiku vybraného lesního majetku“ vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Jiřího Olivy, Ph.D. a použila jen prameny, které uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že zveřejněním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním dle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 8.6.2020

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu doc. Ing. Jirímu Olivovi, Ph.D. za odborné vedení a rady při tvoření bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat lesnímu podniku, který mi poskytnul data o finančním hospodaření společnosti a byl mi nápomocen při tvorbě mé bakalářské práce. A také bych chtěla poděkovat rodině za trpělivost a podporu.

Analýza vlivu podpor v lesním hospodářství na ekonomiku vybraného lesního majetku

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá strukturou a rozdělením národních a nadnárodních podpor v lesním hospodářství, průzkumem možností poskytování a čerpání podpor, dotací, příspěvků a subvencí. Skládá se ze dvou částí. První teoretická část bakalářské práce se zabývá všeobecným pohledem na možnosti nástrojů dotační politiky, rozdělení dotací podle zdrojů financování a to jak ze zdrojů českého veřejného rozpočtu, tak z unijních zdrojů, a dále podle toho, za jakým účelem je podpora poskytnuta. Jsou zde popsány základní dotační nástroje, mezi které patří programy podpory Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, možnosti čerpání podpory lesního hospodářství z Programu rozvoje venkova 2014 - 2020, Národní program ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin a podpory poradenství v lesním hospodářství. Dále se zabývá formou podpory a to jak ve formě přímé finanční podpory, tak i ve formě subvencí části úroků – snížení úrokového zatížení nebo ve formě záruk.

Druhá část bakalářské práce se zabývá analýzou vlivu podpor na ekonomiku konkrétního lesního podniku, společnosti s ručením omezeným. Na základě finančních dat o hospodaření v letech 2015, 2016, 2017, 2018, které byly získány z výroční zprávy o hospodaření, z rozvahy a z výkazu zisků a ztrát, byly zadány do tabulek. Autor práce se na základě dat poskytnutých z účetnictví lesního podniku zabýval čerpáním konkrétních podpor a dotací z rozpočtu Karlovarského kraje a z rozpočtu Ministerstva zemědělství a jejich vliv na majetek výše uvedeného podniku. Závěrem autor shrnuje využívání podpor a navrhuje, jak zefektivnit čerpání, zlepšit systém využívání finančních podpor, tak aby byl účinným finančním nástrojem a přitom byla minimalizována administrativní zátěž pro příjemce dotací včetně legislativních návrhů pro zjednodušení dotačního systému v lesnictví.

Klíčová slova: lesní hospodářství, lesní majetek, podpora

Analysis of the influence of the forestry supports into chosen economics of the forest enterprise.

Summary

The subject of the bachelor thesis is the structure and distribution of national and international subsidies in forestry, analysis of the possibilities how to provide and use the subsidies, supports, contributions and subventions. The thesis is composed of two parts. First one, theoretical part of bachelor thesis, is dedicated to general overview of the subsidy policy instruments, distribution of the subsidies according to their sources – from Czech public budgets as well as from EU sources – and to the purpose of the subsidies. Basic sources of the subsidies - the programs of The Fund of Support and Guarantees to agriculture and forestry, possibilities of forestry support of Program for country side development 2014-2020, National program of protection and reproduction of gene pool of forest wood species and support of the advising in forestry among others - are described in the thesis. Besides, the thesis goes to the ways of the support – direct finance support as well as the remission of part of the interests to decrease interests load or as a guarantee.

Second part of bachelor thesis is dedicated to the analysis of the influence of the subsidies on the business of concrete forest company – limited liability company. The data of financial statements of 2015 – 2018 received from Annual reports, Balance sheets and Income statements was added to the forms. Based on the information collected from the accounting books of forest company the author of thesis analysed the use of concrete subsidies and supports from the budget of Karlovy Vary region and from the budget of Ministry of Agriculture and their influence on the equity of this forest company. In conclusion the author summarizes the use of financial subsidies and proposes how to increase their efficiency, improve the system of their use so that the subsidies would be efficient tool and – at the same time – their administrative load for the beneficiary of the subsidies would be minimized, including legislative proposals for the simplification of the system of subsidies in the forestry.

Key words: forestry, forest property, subsidy

Obsah

Obsah	8
1. Úvod	12
2. Cíl práce a metodika.....	13
2.1 Vymezení pojmů.....	13
3. Národní dotace.....	15
3.1 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu	15
3.1.1 Přehled poskytovaných úhrad nákladů.....	17
3.1.2 Přehled finančních příspěvků poskytnuté z rozpočtu MZE.....	18
3.1.3 Přehled finančních příspěvků na vybrané myslivecké činnosti.....	19
3.1.4 Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích	20
3.2 Služby	20
3.2.1 Přehled služeb poskytovaných vlastníkům lesů.....	20
3.2.2 Podpora akreditované poradenské činnosti v lesním hospodářství	21
3.3 Finanční příspěvky na hospodaření v lesích poskytované z rozpočtu krajů	21
3.4 Národní program ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin	23
3.5 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond.....	24
3.5.1 Program Pojištění produkce lesních školek	24
3.5.2 Program Zajištění úvěrů	25
3.5.3 Program Investiční úvěry	25
3.5.4 Program Provozní úvěry	26
3.6 Vratka daně z minerálních olejů spotřebovaných při provádění hospodaření v lese	26
4. Evropské dotace	27
4.1 Program na podporu rozvoje venkova.....	28
4.1.1 Lesnická infrastruktura.....	29
4.1.2 Zalesňování a zakládání lesů	29
4.1.3 Obnova lesních porostů po kalamitách.....	30
4.1.4 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin.....	30
4.1.5 Přeměna porostů náhradních dřevin	31
4.1.6 Zachování porostního typu hospodářského souboru	31
4.1.7 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin.....	31
4.1.8 Sdílení zařízení a zdrojů, záměru c – Spolupráce v oblasti lesnictví.....	32
5. Analýza čerpání podpor v České republice	33

6. Praktická část	36
6.1 Lesní podnik	36
6.2 Přijaté dotace	38
7. Posouzení vlivu dotací v rámci lesního podniku.....	41
8. Diskuse	43
9. Závěr.....	45
10. Seznam použitých zdrojů	47

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Finanční příspěvky poskytnuté z rozpočtu MZE.....	18
Tabulka č. 2 - Finanční příspěvky na myslivecké činnosti	19
Tabulka č. 3 – Dotace na služby podporující hospodaření v lesích	33
Tabulka č. 4 – Finanční příspěvky vyplývající z lesního zákona	33
Tabulka č. 5 – Fin. příspěvky na hospodaření v lesích z rozpočtu MZe a krajů.....	34
Tabulka č. 6 – Finanční podpory z fondu PGRLF, a.s.	34
Tabulka č. 7 – Finanční podpory spolufinancované v rámci PRV 2014-2020.....	35
Tabulka č. 8 – Vybrané informace o hospodaření	37
Tabulka č. 9 – Rozpis přijatých dotací za období 2015 - 2018	39
Tabulka č. 10 – Výnosy z běžné činnosti za období roku 2015 - 2018	41
Tabulka č. 11 – Podíl přijatých dotací na celkových výnosech v %	42
Tabulka č. 12 – Simulace výsledku o hospodaření bez přijatých dotací	42
Tabulka č. 13 – Hospodářský výsledek bez finančních příspěvků	44
Tabulka č. 14 – Hospodářský výsledek včetně finančních příspěvků.....	44

Seznam grafů

Graf č. 1 – Předpokládané alokace finančních prostředků	27
Graf č. 2 – Hospodářský výsledek za období 2015 - 2018.....	38
Graf č. 3 – Celkové přijaté dotace za období 2015 - 2018	40

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 – Plocha lesa a lesnatost v krajích.....	16
---	----

Seznam použitých zkratk

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

MZe – Ministerstvo zemědělství

LHP – Lesní hospodářský plán

LHO – Lesní hospodářské osnovy

ÚHÚL – Ústav pro hospodářskou úpravu lesa

PGRLF – Podpůrný garanční rolnický a lesnický fond

PRV – Program pro rozvoj venkova

ESIF – Evropský strukturální a investiční fond

SZIF – Státní zemědělský a intervenční fond

PUPFL – Pozemky určené k plnění funkcí lesa

UOHS – Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

MZD – Meliorační a zpevňující dřeviny

LPIS – Veřejný registr půdy

SM – Smrk

BO – Borovice

MD – Modřín

SAPS – Jednotná platba na plochu (SZIF)

LFA – Platby pro méně příznivé oblasti (do roku 2017)

ANC – Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (od 2018)

LH – Lesní hospodářství

HV – Hospodářský výsledek

LČR – Lesy České republiky, a.s.

ha – hektar

§ - paragraf

Sb. – Sbíрка

1. Úvod

Česká republika patří k zemím s vysokou lesnatostí a bohatou lesnickou tradicí. Lesní pozemky pokrývají v současné době 34 % z celkového území České republiky tj. 2 688 543 ha. V roce 2018 se plocha lesních pozemků meziročně zvýšila o 1 733 ha. Les je důležitý jako poskytovatel obnovitelné suroviny, biodiverzity, ale i jako nepostradatelný prostředek pro zajišťování sociálních a rekreačních služeb pro společnost. V souvislosti s globálním koloběhem uhlíku, klimatických změn, rovnováhy vodního prostředí a prevence přírodních katastrof nabývá pozice lesnictví stále více na významu. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

Lesní hospodářství je dlouhodobě podporováno cílenou dotační politikou státu. Vzhledem k současné situaci v důsledku klimatické nerovnováhy ve stavu lesa a s tím související kůrovcové kalamity, která se odráží v ekonomické situaci vlastníků lesů, jsou nutná opatření v rámci operačních programů na základě, kterých jsou poskytovány národní a nadnárodní podpory. Mezi základní dotační nástroje patří programy podpory Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, možnosti čerpání podpory lesního hospodářství z Programu rozvoje venkova 2014-2020, Národní program ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin a podpory poradenství v lesním hospodářství.

Dotační zdroje v České republice (ČR) lze rozdělit na dvě základní skupiny podle zdroje financování. Po vstupu ČR do Evropské unie (EU) mají zemědělci a lesníci možnost čerpat z evropských dotačních programů finanční prostředky. Tyto prostředky jsou většinou částečně spolufinancované ze státního rozpočtu ČR, které jsou doplněny národními dotačními programy. Tyto programy jsou plně hrazeny ze státního rozpočtu ČR, rozpočtu krajů, měst a obcí. Evropské dotační programy spolu s národními doplňkovými platbami spravuje a vyplácí Státní zemědělský intervenční fond. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

Dále se práce zabývá podporami, poskytnutými konkrétní společnosti a vlivu na majetek a ekonomické parametry lesního podniku. K tomu jsou využity finanční data poskytnutá z rozvahových a výsledkových ukazatelů z podvojného účetnictví. Vzhledem k tomu, že se jedná o společnost s ručením omezeným, která má povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, vychází autor též z výroční zprávy. Autor práce sleduje data o hospodaření za období roku 2015 až 2018 včetně poskytnutých dotací ve výše uvedených obdobích a z výše uvedených dat autor práce analyzuje vliv poskytovaných podpor na ekonomické parametry podniku.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Vymezení pojmů

Finanční podpora, dotace, subvence je neekvivalentní plnění poskytované z veřejných rozpočtů v penězích. Obvykle splňuje znaky veřejné podpory. Dle zákona č. 218/2000 Sb., Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) ve znění pozdějších předpisů, jsou dotací peněžní prostředky z veřejných zdrojů poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel. Jedná se o nenávratnou formu podpory.

Veřejná podpora vykazuje čtyři definiční znaky.

1. Podpora je poskytnuta státem nebo z veřejných prostředků. Jedná se o přímo či nepřímo poskytnutou výhodu financovanou ze státních prostředků.
2. Podpora zvýhodňuje určité odvětví nebo ekonomické subjekty a není aplikována vůči všem subjektům stejně, je selektivní.
3. Při poskytování podpory hrozí narušení hospodářské soutěže. Posiluje postavení příjemce dotace oproti konkurentům.
4. Podpora ovlivňuje obchod mezi členskými státy EU.

Podpora de minimis nebo-li podpora malého rozsahu není považována za veřejnou podporu a neovlivňuje obchod mezi členskými státy dle nařízení Komise (EU)

č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis. Vzhledem k nízké částce nenaplňuje znaky veřejné podpory a to narušení hospodářské soutěže a neovlivňuje obchod mezi členskými státy. Podpora de minimis je omezena na limit 200 000 EUR pro jeden podnik v tříletém období. Poskytovatelé podpory de minimis mají povinnost zaznamenat předepsané údaje o poskytnuté podpoře de minimis do centrálního registru de minimis. (ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, c2012-2020)

Finanční podpora hospodaření v lesích je také poskytována v souladu s příslušnými ustanoveními lesního zákona, zákona o myslivosti a zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin. Oblast finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti je dále upravena nařízením vlády č. 30/2014 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

„**Lesní hospodářství** je systémovým uspořádáním základních výrobních faktorů, (z nichž dominující složkou je les), výrobních procesů a obchodních činností. Je odvětvím materiální (tržní) i nemateriální (netržní) produkce v rámci národního hospodářství a součástí tzv. *lesnicko - dřevařského sektoru*.

Pod pojmem lesní hospodářství se zahrnuje nejen lesní výroba, ale i další specifické činnosti např. hospodářská úprava lesa, správa vodních toků, stavební činnost, strojírenská činnost atd. Ze stavební činnosti je nejvýznamnější výstavba a údržba lesních komunikací, meliorace a hrazení bystřin. Strojírenská činnost, vč. Výzkumu a vývoje, souvisí se speciální lesnickou technikou (motorové pily, speciální traktory, lesní lanovky, harvestory apod.)“ (KUPČÁK, 2003)

Státní lesnická politika se zabývá ochranou lesa, jeho zachováním a rozvojem. Vymezuje vztahy mezi vlastníky a společnostmi a řeší problémy, jevy a konflikty. K tomu využívá zákony jako regulační nástroje, finance jako ekonomické nástroje a poradenství a komunikaci jako informační nástroje.

Ekonomický nástroj je opatření finanční povahy, jehož úkolem je shromažďování a následné přerozdělování finančních prostředků, tak aby bylo možné ovlivňovat chování a stimulovat ekonomické subjekty k provádění vhodných opatření.

Mezi druhy ekonomických nástrojů patří financování veřejných statků, daně a poplatky, různé odvody, dotace, zvýhodněné úvěry, finanční podpory, systémy zpětného odkupu a obchodovatelné certifikáty.

Pro administraci financí na národní úrovni jsou zákonem zřízeny subjekty k redistribuci finančních prostředků a to na základě zákonů, vyhlášek a vládních nařízení, které mohou být dále upraveny zásadami, směrnicemi a pravidly. (VAŠÍČEK, OLIVA, 2017)

Jak uvádí (LOJDA, 2014) mezi hlavní finanční zdroje financování lesního hospodářství patří státní rozpočet a rozpočty jednotlivých krajů. Systém regionálních programů financování podpor lesního hospodářství se datuje od roku 2005. Legislativně je poskytování podpor pro lesní hospodářství zakotveno v lesním zákoně, dále lesní zákon udává možnost podpory LH formou náhrad za vyjmenované újmy a škody či vynaložené náklady na povinnosti a činnosti prováděné ve veřejném zájmu. Z výše uvedeného vyplývá, že v legislativě jsou zakotveny tři základní pilíře podpory lesního hospodaření a to finanční příspěvky na hospodaření v lesích, služby vlastníkům lesů a finanční povinnosti vyplývající z lesního zákona.

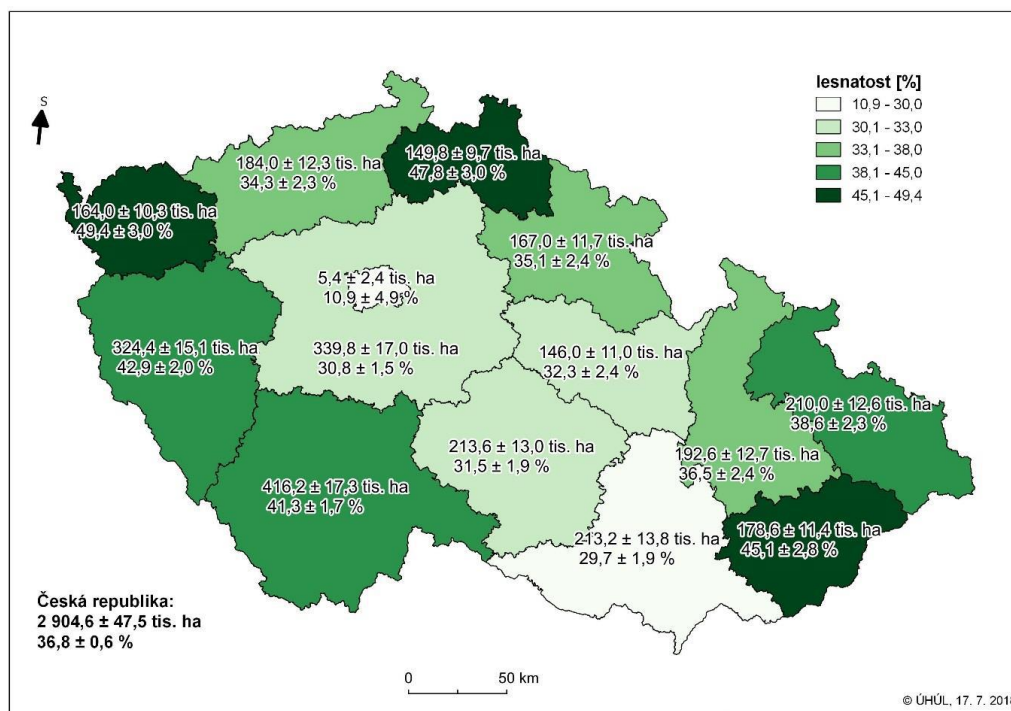
3. Národní dotace

3.1 Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu

Lesní porosty se v České republice rozkládají na třetině celkové rozlohy státu. Lesy plní funkci jak výrobní, hospodářskou, tak i enviromentální, celospolečenskou. Obě funkce lesa jsou rovnocenné pro svou existenci. Aby mohly být zajištěny tyto dřevoprodukční a mimoprodukční funkce, byly schváleny zásady státní lesnické politiky. Ty byly implementovány především do zákona č. 289/1995 Sb, o o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon) ve znění pozdějších předpisů a navazující vyhlášky Ministerstva zemědělství, uvádějící finanční povinnosti státu v rámci trvale udržitelného hospodaření v lesích České republiky. Podpora

některých z těchto funkcí často přesahuje náklady a finanční možnosti vlastníků lesa na běžné hospodaření v lesích. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, C2009-2020)

Plocha lesa a lesnatost v krajích, období Národní inventarizace lesů (dále NIL) (2011–2014)

Obrázek č. 1 – Plocha lesa a lesnatost v krajích
Zdroj: (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

Lesní zákon jmenovitě udává, na jaké činnosti a opatření jsou poskytovány finanční příspěvky, o které může vlastník lesa požádat příslušný správní úřad na základě žádosti o poskytnutí finančních prostředků, které hradí stát. Jedná se například o finanční podporu na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin, na činnost odborného lesního hospodáře u vlastníků lesních majetků o výměře do 50 ha, náklady na zpracování lesních hospodářských osnov u vlastníků lesa, kteří hospodaří v lesích do celkové výměry 50 ha, a kteří nemají pro svůj lesní majetek vypracován lesní hospodářský plán. Podpora hospodaření v lesích formou poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti je ze státního rozpočtu poskytována podle nařízení vlády č. 30/2014 Sb., o stanovení

závazných pravidel poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen nařízení vlády č. 30/2014 Sb.). Tyto finanční příspěvky jsou poskytovány vlastníkům lesů nebo osobám, na které se podle lesního zákona vztahují práva a povinnosti vlastníků lesů, a dále uživatelům honiteb, vlastníkům loveckých psů nebo vlastníkům umělých chovů loveckých dravců. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.1.1 Přehled poskytovaných úhrad nákladů

- § 24 odst. 2 lesního zákona částečná úhrada nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin
- § 26 odst. 2 lesního zákona úhrada nákladů na zpracování lesních hospodářských osnov
- § 35 odst. 1 lesního zákona úhrada nákladů na opatření meliorací a hrazení bystřin v lesích prováděná z rozhodnutí orgánu státní správy lesů ve veřejném zájmu
- § 37 odst. 7 lesního zákona úhrada nákladů na činnost odborného lesního hospodáře v případech, kdy jeho činnost hradí stát

3.1.2 Přehled finančních příspěvků poskytnuté z rozpočtu MZE

Název příspěvku	Předmět příspěvku
Finanční příspěvek na ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese	<ul style="list-style-type: none"> • vyklizování nebo přibližování dříví lanovkou v lesním porostu • vyklizování nebo přibližování dříví koněm v lesním porostu • soustředování dříví v lesním porostu vyvážením (největší technicky přípustná hmotnost na každou nápravu vyvážecího stroje nesmí přesáhnout 6 000 kg) • likvidace klestu štěpkováním nebo drcením při obnově lesa s rozptýlením hmoty v obnovovaném porostu • vyklizování nebo přibližování dříví železným koněm v lesním porostu
Finanční příspěvek na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená obnova • umělá obnova sítí • umělá obnova sadbou první • umělá obnova sadbou opakovaná • zajištění lesních porostů v zákonné lhůtě • přeměna porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou nebo rekonstrukce porostů po škodách • výchova lesních porostů do 40 let věku
Finanční příspěvek na opatření k obnově lesů poškozených imisemi a lesů chřadnoucích vinou antropogenních vlivů	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená obnova • umělá obnova sítí • umělá obnova sadbou první • umělá obnova sadbou opakovaná • ochrana lesních porostů do stádia jejich zajištění • zřizování nových oplocenek • zlepšování kvality lesní půdy hnojením k jednotlivým sazenicím při výsadbě • výchova lesních porostů do 40 let věku
Finanční příspěvek na vyhotovení lesních hospodářských plánů	<ul style="list-style-type: none"> • zpracovaný a schválený LHP s pravomocně povolenými výjimkami z lesního zákona (jsou-li součástí LHP) předaný v digitální formě do datového skladu Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů
Finanční příspěvek na ochranu lesa	<ul style="list-style-type: none"> • včasná a účinná asanace vytěženého jehličnatého dříví pomocí insekticidní sítě • včasná a účinná asanace vytěženého jehličnatého dříví pomocí insekticidního postřiku s přimíchaným barvivem • včasná a účinná asanace vytěženého jehličnatého dříví odkorněním • odstranění jehličnatých dřevin z lesního porostu do 40 let věku poškozených lýkožrouty nebo václavkou smrkovou za podmínky seštěpkování vytěženého jehličnatého dříví a ponechání části štěpky rovnoměrně rozmístěné na ploše odstraněného lesního porostu

Tabulka č. 1 - Finanční příspěvky poskytnuté z rozpočtu MZE

Zdroj : (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.1.3 Přehled finančních příspěvků na vybrané myslivecké činnosti

FINANČNÍ PŘÍSPĚVKY POSKYTOVANÉ UŽIVATELŮM HONITEB	
Název příspěvku	Předmět příspěvku
Finanční příspěvek na zlepšování životního prostředí zvěře	<ul style="list-style-type: none"> • políčka pro zvěř • napajedla pro zvěř • betonové nory na lov lišek • lapací zařízení • hnízdní budky pro vodní pták • odchyťová zařízení na spárkatou zvěř • krmelce pro drobnou zvěř (zaječí jesle, zásypy pro pernatou zvěř) • akusticko-světelné plašiče zvěře pro její ochranu při zemědělských činnostech • zajištění vhodného krmiva pro vybrané druhy spárkaté zvěře v přezimovací obůrce na dobu 4 měsíců • snižování početních stavů kormorána velkého • snižování početních stavů prasete divokého
Finanční příspěvek na podporu ohrožených druhů zvěře a zajíce polního	<ul style="list-style-type: none"> • vypuštění nakoupených nebo odchovaných jedinců ohrožených druhů zvěře (tetřev hlušec, tetřívka obecná, koroptev polní) v lokalitách jejich přirozeného výskytu • vypuštění nakoupených nebo odchovaných jedinců zajíce polního v lokalitách jeho přirozeného výskytu • pořízení a umístění nebo výroba a umístění nových přenosných přístřešků pro koroptve polní
Finanční příspěvek na oborní chovy zvěře se vzácnými druhy nebo poddruhy	<ul style="list-style-type: none"> • podpora oborních chovů zvěře se vzácnými druhy nebo poddruhy zvěře (koza bezoárová, jelen bílý)
Finanční příspěvek na preventivní veterinárně léčebné akce a zdolávání nákaz v chovech zvěře	<ul style="list-style-type: none"> • nákup a aplikace veterinárních antiparazitických přípravků pro léčbu parazitóz u spárkaté zvěře • laboratorně provedené veterinární vyšetření směřující ke zjišťování nákaz v chovech zvěře
Finanční příspěvek na ozeleňování krajiny včetně oplocování dřevin	<ul style="list-style-type: none"> • založení remízků mimo pozemky určené k plnění funkcí lesa • výsadba vybraných druhů plodonosných dřevin mimo pozemky určené k plnění funkcí lesa
FINANČNÍ PŘÍSPĚVKY POSKYTOVANÉ VLASTNÍKŮM LOVECKÝCH PSŮ A LOVECKÝCH DRAVCŮ	
Název příspěvku	Předmět příspěvku
Finanční příspěvek na chov a výcvik národních plemen loveckých psů	<ul style="list-style-type: none"> • úspěšně vykonaná zkouška psa z výkonu u plemen psů český teriér nebo český fousek

Tabulka č. 2 - Finanční příspěvky na myslivecké činnosti
Zdroj: (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.1.4 Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích

MZe poskytuje finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích a to: na zajištění finančních prostředků na obnovu lesa, následnou pěstební péči o les a na odbornou správu lesa za současných nízkých cen jehličnatého dříví z nahodilých těžeb. Finanční příspěvek na zmírnění dopadů kůrovcové kalamity v lesích je poskytován všem vlastníkům nestátních lesů mimo území národních parků a jejich ochranných pásem a mimo území vojenských lesů. Výše příspěvku je dána součinem objemu jehličnatého dříví z nahodilých těžeb podle jednotlivých čtvrtletí a sazbou, která představuje rozdíl mezi průměrnou tržní cenou jehličnatého dříví z nahodilých těžeb v jednotlivých čtvrtletích a cenou, která je nutná pro zajištění prostředků na financování obnovy lesa, následné péče o les a odborné správy lesa. Objem jehličnatého dříví z nahodilých těžeb musí být prokázán příslušnými doklady.

Škodou se rozumí rozdíl mezi skutečným průměrným výnosem z nahodilé těžby jehličnatého dříví a limitním výnosem potřebným pro zajištění finančních prostředků na následující obnovu lesa, navazující péči o les do 40 let jeho věku a pro odbornou správu lesa. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

MZe spustilo na konci roku 2019 příjem žádostí o příspěvek na zmírnění kůrovcové kalamity. Přijímání žádostí skončilo 28. února 2020. Úřad obdržel 6,5 tisíce žádostí v celkové výši 2,8 miliardy korun. Zatím bylo vyplaceno přibližně 1,1 miliardy korun ze schválených 2,5 miliardy korun.

3.2 Služby

3.2.1 Přehled služeb poskytovaných vlastníkům lesů

- zajištění velkoplošné ochrany lesů proti hmyzím škůdcům
- zajištění velkoplošné chemické meliorace a hnojení lesů
- zajištění prevence a ochrany lesů před požáry
- zajištění hubení komárů na pozemcích určených k plnění funkcí lesa v místech, kde orgány hygienické služby potvrdí jejich hrozící kalamitní výskyt

- zajištění monitoringu a prognózování výskytu a vývoje škodlivých činitelů
- zajištění poradenské činnosti a zvyšování odborné úrovně vlastníků lesů a odborných lesních hospodářů

3.2.2 Podpora akreditované poradenské činnosti v lesním hospodářství

Podpora je poskytována na základě Pravidel Ministerstva zemědělství pro poskytování finančních prostředků v oblasti akreditované poradenské činnosti v lesním hospodářství na období 2016 – 2020. Žádosti se podávají k Ústavu pro hospodářskou úpravu lesa Brandýs nad Labem vždy od 1. ledna do 31. října. Je vypláceno 80% nákladů maximálně však 40 000,- Kč.

Témata poradenských služeb:

- P1 – Analýza stavu lesního majetku z pohledu hospodářské úpravy lesů, pěstování lesa a ochrany lesa a adaptační opatření pro jeho zlepšení
- P2 – Analýza ekonomiky lesního podniku a opatření pro zvýšení konkurenceschopnosti
- P3 – Implementace národních i evropských právních předpisů při hospodaření v lesích v ČR
- P4 – Diverzifikace aktivit lesních majetků a lesních podniků
- P5 – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.3 Finanční příspěvky na hospodaření v lesích poskytované z rozpočtu krajů

Každý kraj poskytuje vlastníků lesů různé dotační tituly na vybrané činnosti hospodaření. Příspěvky jsou poskytovány dle schválených Zásad nebo Pravidel

pro poskytování finančních příspěvků na podporu hospodaření v lesích či činností souvisejících s lesnictvím, které jsou schvalovány jednotlivými zastupitelstvy krajů.

Dotací se pro účely těchto pravidel rozumí finanční prostředky poskytnuté z rozpočtu kraje v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů.

Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Olomoucký kraj poskytují v současné době dotace na zřizování nových oplocenek při obnově MZD.

Kraj Vysočina poskytuje v rámci Programu na podporu trvale udržitelného hospodaření v lesích dotace na první i opakovanou výsadbu poloodrostků a odrostků vybraných dřevin, opakovanou výchovu lesních porostů do 40 let věku, zřizování oplocenek (s min. 50 % zastoupením vybraných dřevin), individuální mechanickou ochranu poloodrostků a odrostků vybraných dřevin a individuální mechanickou ochranu kostry porostu proti škodám zvěří loupáním či ohryzem.

Zlínský kraj poskytuje dotace na podporu usměrňování odtoku a vsakování vody v rámci lesních cest a PUPFL (rekonstrukce a doplnění odvodnění lesních cest, zajištění stability tělesa lesních cest, zachování nebo zlepšení kvality vody v povodí vodárenských nádrží), vnášení plodonosných a vzácnějších druhů stanovištně vhodných dřevin, zřizování individuální ochrany sazenic MZD, zřizování oplocenek (pouze v případě lesních majetků o výměře do 50 ha) a zřizování oplocenek k ochraně mladých porostů se zastoupením jedle bělokoré min. 70 %.

Moravskoslezský kraj poskytuje dotace na oplocování lesních porostů před zvěří (se zastoupením MZD min. 30 %), ruční úklid klestu (do hromad nebo řad), štěrbinové lapače a feromonové odparníky a dále na zpracování kůrovcových stromů (jejich těžbu a následnou včasnou a účinnou asanaci dříví). (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.4 Národní program ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin

Ministerstvo zemědělství na základě § 2j zákona č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s Národním programem ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin na období 2019–2027 (dále jen Národní program) vydalo zásady pro poskytování dotací v rámci výše uvedeného dotačního programu. Při poskytování dotací se postupuje podle rozpočtových pravidel a v souladu s příslušnými právními předpisy EU, na dotaci není právní nárok. Poskytnuté finanční prostředky mají charakter investičních i neinvestičních dotací. Dotace se účtují na zvláštní účet v souladu se směrnou účtovou osnovou, účetními metodami a daňovou evidencí – příjemce dotace, který nemá povinnost vést účetnictví, je povinen zajistit řádné zaevidování v rámci daňové evidence.

Z finančních prostředků Národního programu 2019 – 2027 budou uhrazeny nedoplatené nárokové částky z Národního programu 2014 – 2018 za období 1.9. 2018 – 31.12.2018. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

Předmět dotací

- Podpora genových základen
- Podpora uznaných zdrojů selektovaného reprodukčního materiálu
- Podpora zdrojů kvalifikovaného reprodukčního materiálu
 - podpora rodičů rodiny, ortetů a klonů jako zdrojů kvalifikovaného reprodukčního materiálu
 - podpora semenných sadů a směsí klonů
- Podpora Národní banky osiva a explantátů lesních dřevin
 - podpora vybavení Národní banky osiva a explantátů lesních dřevin
 - podpora činnosti Národní banky osiva a explantátů lesních dřevin

3.5 Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s. (dále jen PGRLF) je jedním ze základních pilířů dotační politiky Ministerstva zemědělství. Jde o jeden z nejefektivnějších finančních nástrojů českého zemědělství působící v rámci tzv. národní pomoci (state aid). Jedná se o vratnou formu podpory.

Předmětem činnosti Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s. (dále jen PGRLF) je podpora zemědělství, lesního a vodního hospodářství i navazujících zpracovatelských odvětví. V současné době zahrnuje nabídka podpůrných programů PGRLF patnáct programů určených pro zemědělské prvovýrobce, zpracovatele zemědělské produkce a podnikatele v oblasti zpracování dřeva a lesního hospodářství. Vedle primárních podpor ve formě subvence částí úroků z komerčních úvěrů je poskytována přímá podpora pojištění či nákupu zemědělské půdy, podpora ve formě úvěrů poskytnutých PGRLF a podpora ve formě zajištění úvěrů.

Významnou roli PGRLF plní prostřednictvím podpor pojištění hospodářských zvířat a plodin, pojištění produkce školek s produkcí sadebního materiálu lesních dřevin a pojištění lesních porostů. (PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, 2020)

3.5.1 Program Pojištění produkce lesních školek

Předmět podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného za sjednané pojištění sadebního materiálu lesních dřevin pěstovaného v lesních školkách. Lesními dřevinami se pro účely tohoto programu rozumí ty druhy lesních dřevin, které jsou uvedeny v příloze č. 1 k vyhlášce č. 393/2013 Sb., o seznamech druhů lesních dřevin. Výše podpory je vyplácena do 50 % prokázaných uhrazených nákladů na pojištění.

Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění sadebního materiálu lesních dřevin pěstovaného v lesních školkách pro případ krupobití, požáru, vichřice, povodní

nebo záplav, sesuvu půdy, vyzimování, vymrznutí, jarního mrazu nebo mrazu.
(MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.5.2 Program Zajištění úvěrů

Formou podpory programu zajištění úvěrů je ručení PGRLF za investiční úvěry poskytnuté podnikatelům v oblasti lesního hospodářství či zpracování dřeva.

Výší podpory se rozumí až 60-ti měsíční doba ručení za až 70 % z nesplacené jistiny úvěru až do výše 50 mil. Kč. U začínajících podnikatelů je tato záruka limitována částkou až do výše 5 mil. Kč na pořízení investičního majetku. Za poskytnutí záruky zaplatí žadatel cenu stanovenou PGRLF. V případě prominutí této částky na základě žádosti, se jedná o podporu poskytnutou v režimu de minimis.
(MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.5.3 Program Investiční úvěry

Účelem úvěru poskytnutého PGRLF, a.s. v rámci programu Investiční úvěry je pořízení investičního dlouhodobý hmotného majetku, který souvisí s lesním hospodářstvím, kdy příjemce podpory investuje zejména do strojního zařízení a vybavení pro hospodaření v lese nebo pro lesní školkařskou činnost, přičemž podporovaná investice musí vést ke zlepšení celkové výkonnosti a udržitelnosti podniku, zejména snížením výrobních nákladů nebo zlepšením a dalším rozvinutí produkce podniku s možností odkladu první splátky jistiny až o 1 rok. Doba splatnosti úvěru nepřesáhne 15 let.

Úvěr se poskytuje ve výši od 100 tis. Kč do 10 mil. Kč. K okamžiku jeho poskytnutí může být jistina úvěru na základě žádosti žadatele jednorázově snížena jako podpora poskytnutá v režimu de minimis, max. ve výši korunového ekvivalentu částky 30 000 EUR a zároveň max. 50 % výše úvěru.

Podle potřeby se v rámci dotačního titulu Investiční úvěry vypisují speciální programy orientované na aktuální potřeby jednotlivých odvětví.

Počínaje rokem 2019 se přijímají žádosti obcí a podnikatelů v lesním hospodářství (vlastníků lesů, dodavatelů lesnických služeb a lesních školkařů) o úvěry na pořízení technologií pro hospodaření v lese a pro lesní školkařskou činnost. V rámci tohoto speciálního programu *Investiční úvěry Lesnictví* je navýšen strop pro maximální možné snížení jistiny úvěru až na 50 000 EUR. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.5.4 Program Provozní úvěry

Účelem podpory je provozní úvěr na financování zemědělských prvovýrobců, zpracovatelů zemědělských produktů a podnikatelů v lesním hospodářství či zpracování dřeva. Doba splatnosti úvěru nesmí přesáhnout 2 roky s možností odkladu první splátky jistiny až o 6 měsíců a nesmí být použit na pořízení investičního majetku.

Úvěr se poskytuje ve výši od 100 tis. Kč do 2 mil. Kč. K okamžiku jeho poskytnutí může být jistina úvěru na základě žádosti žadatele jednorázově snížena jako podpory poskytnutá v režimu de minimis, max. ve výši korunového ekvivalentu částky 15 000 EUR a zároveň max. 50% výše úvěru. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

3.6 Vratka daně z minerálních olejů spotřebovaných při provádění hospodaření v lese

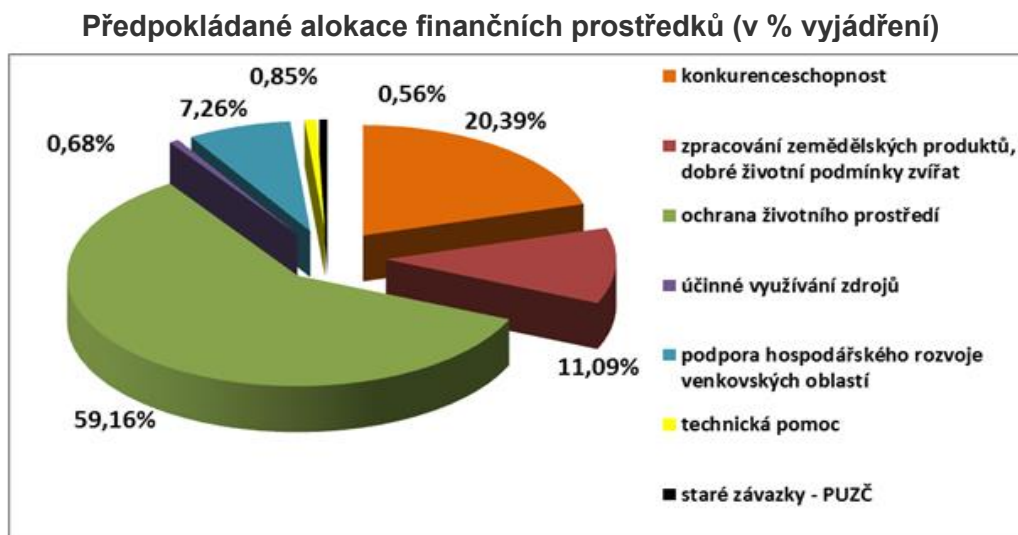
Problematiku uplatnění vrácení daně z minerálních olejů používaných pro zemědělskou prvovýrobu upravuje § 57 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních. Náležitosti vedení evidencí o nákupu a spotřebě minerálních olejů upravuje prováděcí vyhláška č. 79/2019 Sb., o způsobu výpočtu výše nároku na vrácení spotřební daně z minerálních olejů spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při provádění hospodaření v lese. Nárok na vrácení spotřební daně zajišťuje celní úřad místně příslušný k místu pobytu fyzické osoby nebo k sídlu právnické osoby. Zdaňovacím obdobím je kalendářní čtvrtletí. Nárok na vrácení se posuzuje na základě okamžiku spotřeby nafty, nikoliv okamžik nákupu nafty.

Výše vratky daně ze zelené nafty činí 4 380 Kč / 1 000 litrů nafty. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4. Evropské dotace

Evropská komise schválila základní programový dokument Programu rozvoje venkova ČR na období 2014-2020 dne 26. 5. 2015. V programovém období 2014-2020 jsou pro Českou republiku z Evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů vyčleněny prostředky ve výši téměř 24 miliard eur. Česká republika je čerpá prostřednictvím deseti tematických programů. Další prostředky jsou k dispozici v programech Evropské územní spolupráce. (MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2020)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD - The European agricultural fund for rural development) je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny, kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. EAFRD vznikem v roce 2007 nahradil Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond. (MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2020)

Graf č. 1 – Předpokládané alokace finančních prostředků
Zdroj: (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření. Dalším cílem programu jsou investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků a dále podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinářská infrastruktura.

Program podporuje diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporuje komunitně vedený místní rozvoj (CLLD), navazující na metodu LEADER, která je určena k podpoře místního rozvoje k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území prostřednictvím místních akčních skupin. Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou poradenství a vzdělávacích aktivit a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1 Program na podporu rozvoje venkova

V programovém období 2014 – 2020 je Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, ze kterého je spolufinancován Program rozvoje venkova (PRV), součástí nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropských strukturálních a investičních fondů (nařízení k ESIF - The European Structural Investment Funds).

V rámci Programu na podporu rozvoje venkova jsou průběžně poskytovány dotace na zalesňování zemědělské půdy (operace 8.1.1), na zachování porostního typu hospodářského souboru (15.1.1) a na ochranu a reprodukci genofondu lesních dřevin (15.2.1).

V roce 2020 se předpokládá příjem žádostí o podporu v rámci těchto lesnických operací:

- lesnická infrastruktura (4.3.2)
- obnova lesních porostů po kalamitách (8.4.1)
- investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin (8.5.1)

- přeměna porostů náhradních dřevin (8.5.3)
- sdílení strojů a zařízení (16.3.1) (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.1 Lesnická infrastruktura

Jedná se o podporu na výstavbu lesních cest 1L a 2L a rekonstrukce lesních cest (1L a 2L), lesních svážnic (3L) a technologických linek (4L) na lesní cesty včetně souvisejících objektů na lesních cestách, vybavení lesních cest a nezbytně vyvolaných investic, projekční a průzkumné práce a inženýrská činnost během realizace projektu, nákup pozemku.

Žadatelé mohou být držitelé lesů, kteří jsou fyzickými nebo soukromými právními osobami, včetně sdružení s právní subjektivitou nebo spolky, vysoké školy se školním lesním podnikem, středními školami nebo učiliště se školním polesím, obce, právní osoby zřízenými nebo založenými obcemi nebo kraji nebo jsou dobrovolnými svazky obcí a jsou v příslušném roce držiteli alespoň 3 ha lesních pozemků. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.2 Zalesňování a zakládání lesů

Předmětem je dotace na založení lesního porostu. Sazba dotace je diferencována podle druhu dřeviny:

- jedle, borovice, buk, dub, lípa, douglaska a jasan - 3 035 EUR/ha
- ostatní dřeviny - 2 100 EUR/ha

Předmětem je dotace na péči o lesní porost a za ukončení zemědělské výroby. Sazba dotace je diferencována podle druhu dřeviny:

- jedle, borovice, buk, dub, lípa, douglaska a jasan - 669 EUR/ha/rok
- ostatní dřeviny - 298 EUR/ha/rok.

Sazba náhrady dotace za ukončení zemědělské výroby diferencována podle druhu zemědělské kultury (podle LPIS) před zalesněním:

- standardní orná půda, vinice, chmelnice, ovocný sad, školka a jiná trvalá kultura – 488 EUR/ha/rok,
- travní porost, úhor, trvalý travní porost a jiná kultura – 161 EUR/ha/rok

Dotace se neposkytuje na pozemky ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.3 Obnova lesních porostů po kalamitách

Jedná se o dotace ve výši 100 % způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace do výše maximálních výdajů, ze kterých je stanovena dotace a to 40 000 000 Kč za jeden projekt.

Mezi způsobilé výdaje patří:

- odstraňování lesních porostů určených k rekonstrukci po poškození kalamitou (ve věku do 40 let),
- příprava ploch po kalamitních těžbách před zalesněním,
- umělá obnova ploch po kalamitních těžbách (v případě kalamit způsobených suchem se nepodporuje umělá obnova smrkem),
- ochrana založených porostů (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.4 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin

Dotace se poskytuje ve výši 100% způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Maximální výdaje, ze kterých je stanovena dotace činí 1 000 000 Kč za jeden projekt. Za způsobilé výdaje se považuje oplocení MZD. Žádat o dotace mohou vlastníci, nájemci, pachtýři nebo vypůjčitelé lesních pozemků, jejich sdružení s právní subjektivitou nebo spolky kromě státních podniků. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.5 Přeměna porostů náhradních dřevin

Dotace se poskytuje ve výši 100% způsobilých výdajů, ze kterých je stanovena dotace. Maximální výdaje, ze kterých je stanovena dotace činí 40 000 000 Kč za jeden projekt. Za způsobilé výdaje se považuje:

- snížení zakmenění za účelem podsadby nebo odstranění stávajícího lesního porostu za účelem jeho obnovy
- příprava ploch před zalesněním (mechanická a chemická příprava půdy včetně rozhrnování valů)
- umělá obnova sadbou
- hnojení lesních dřevin při výsadbě
- ochrana založeného porostu (mechanická i chemická)
- ochrana MZD v obnovních prvcích (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.6 Zachování porostního typu hospodářského souboru

Předmětem dotace je zachování porostního typu jedlového, dubového, bukového, ostatního listnatého, topolového nebo nízkého lesa – pařeziny.

Žádost o zařazení žadatele se podává na dobu 5 let a doručuje se do 15. května prvního roku závazku prostřednictvím Portálu farmáře na webových stránkách Státního zemědělského a intervenčního fondu (SZIF). Po zařazení se pak podává žádost o dotace v každém roce trvání pětiletého závazku.

Sazba dotace 183 EUR/ha/rok. Žádat o dotaci mohou vlastníci, nájemci, vypůjčitelé nebo pachtýři lesa nebo jejich spolky kromě státních příspěvkových organizací, organizačních složek státu a státních podniků. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.7 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin

Předmět dotace je zdroj selektovaného reprodukčního materiálu s porosty fenotypové třídy A a mimo SM, BO a MD i fenotypové třídy B, vedené v ústřední

evidenci reprodukčního materiálu lesních dřevin a zařazené v Národním programu ochrany a reprodukce genofondu lesních dřevin. Alespoň jednou za dobu trvání pětiletého závazku musí být proveden sběr reprodukčního materiálu ze stojících stromů způsobem nepoškozujícím stromy a semenný materiál.

Žádat o dotaci mohou vlastníci, nájemci, vypůjčitelé nebo pachtýři lesa nebo jejich spolky. Sazba dotace je 74 EUR/ha/rok. Žádost o zařazení žadatele se podává na dobu 5 let a doručuje se do 15. května prvního roku závazku prostřednictvím Portálu farmáře na webových stránkách Státního zemědělského a intervenčního fondu (SZIF). Po zařazení se pak podává žádost o dotace v každém roce trvání pětiletého závazku. (MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020)

4.1.8 Sdílení zařízení a zdrojů, záměru c – Spolupráce v oblasti lesnictví

Žádat o dotaci může společnost, založená držiteli lesů, kteří jsou mikropodnikem nebo fyzickou osobou nepodnikající; za společnost žádá společník pověřený správou společných věcí. Výše dotace činí 50 % způsobilých výdajů. Maximální výše způsobilých výdajů činí 7 000 000 Kč.

Za způsobilé výdaje se považují:

- výdaje na vypracování podnikatelského plánu
- výdaje na vypracování lesního hospodářského plánu pro sdružený lesní majetek
- investiční náklady na společné pořízení strojů a technologií pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně následného soustředování dříví a zpracování potěžebních zbytků

5. Analýza čerpání podpor v České republice

Ministerstvo zemědělství poskytuje ze svého rozpočtu v souladu s nařízením vlády finanční příspěvky na hospodaření v lesích, dále některé kraje na základě regionálních potřeb lesního hospodářství poskytují finanční prostředky z rozpočtu kraje a další prostředky spolufinancuje EU. V následujících tabulkách jsou uvedeny prostředky čerpané v průběhu let 2015 až 2018 z různých dotačních zdrojů.

Tab. č. 3 - Dotace na služby podporující hospodaření v lesích z rozpočtu MZe (v mil. Kč)

Služby podporující hospodaření v lesích	2015	2016	2017	2018
Letecké vápnění a hnojení vč. Kontroly	66,8	50,3	44,4	41,8
Letecká protipožární a hasičská služba	3,5	1,3	8,1	8,4
Velkoplošné zásahy v ochraně lesa	0,1	0,7	0,7	0,9
Poradenství	28,8	32,0	29,2	35,7
Ostatní služby	0,7	0,6	0,6	0
Celkem	99,9	84,9	83,0	86,7

*Tabulka č. 3 – Dotace na služby podporující hospodaření v lesích
Zdroj: Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Tab. č. 4 - Finanční příspěvky vyplývající z lesního zákona z rozpočtu MZe (v mil. Kč)

Finanční příspěvky vyplývající z lesního zákona	2015	2016	2017	2018
Meliorační a zpevňující dřeviny	9,9	7,2	7,2	6,2
Činnost odborného odboráře	155,5	155,8	127,1	186,5
Náklady na zpracování LHO	10,6	20,6	15,4	17,0
Meliorace a hrazení bystřin	26,6	19,9	36,2	30,2
Celkem	202,5	203,4	185,9	239,8

*Tabulka č. 4 – Finanční příspěvky vyplývající z lesního zákona
Zdroj: Mze - Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Tab. č. 5 - Finanční příspěvky na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti z rozpočtu MZe a rozpočtu krajů (v mil. Kč)

Finanční příspěvky z rozpočtu Mze a rozpočtu krajů	2015	2016	2017	2018
Obnova lesů poškozených imisemi	23,4	18,1	19,3	18,1
Obnova, zajištění a výchova porostů do 40 let věku	131,2	146,4	249,6	275,9
Ekologické a k přírodě šetrné technologie	20,8	25,5	43,1	56,6
Finanční příspěvky uživatelům honiteb	9,5	9,5	9,9	10,2
Vyhotovení lesních hospodářských plánů	26,9	25,8	29,2	29,9
Chov a výcvik národních plemen a loveckých psů a loveckých dravců	2,1	2,3	2,6	2,5
Celkem	214	227,5	353,7	393,1

*Tabulka č. 5 – Finanční příspěvky na hospodaření v lesích z rozpočtu MZe a krajů
Zdroj: MZe Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Tab. č. 6 - Finanční příspěvky poskytnuté z fondu PGRLF, a.s. (v mil. Kč)

Finanční příspěvky PGRLF	2015	2016	2017	2018
Podpora pojištění produkce lesních školek (50% uhr.nákl. na pojiš.)	0,06	0,1	0,2	0,8
Podpora pojištění lesních porostů (30% uhr.nákl. na pojištění)	0,8	1,4	1,6	1,3
Celkem	0,86	1,5	1,8	2,1

*Tabulka č. 6 – Finanční podpory z fondu PGRLF, a.s.
Zdroj: MZe Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Dále z programu Podpora úroků z PGRLF Podpora úroků (snížení úrokového zatížení) investičních úvěrů bylo v období roku 2015-2018 v programu Lesní hospodář, Zpracovatel dřeva a Lesní školkař schváleno 179 žádostí v celkovém objemu podpořených úvěrů ve výši 568,3 mil Kč (z toho Lesní hospodář 546,8 mil Kč) a přislíbená podpora ve výši 33,1 mil Kč (z toho nejvíce pro Lesní hospodář 31,8 mil. Kč).

**Tab. č. 7 - Finanční podpory spolufinancované EU v rámci PRV
na období 2014-2020 za sledované období 2015-2018
(v mil. Kč)**

Finanční příspěvky PRV 2014+	Schválené projekty		Proplacené projekty	
	počet	mil Kč	počet	mil. Kč
Lesnická infrastruktura 4.3.2	316	805,79	152	352,26
Zalesňování a zakládání lesů 8.1.1	**	**	**	25,0
Obnova lesních porostů po kalamitách 8.4.1	105	146,56	38	53,06
Odstranění škod způsobených povodněmi 8.4.2.	10	33,99	5	4,74
Investice do ochrany MZD 8.5.1	136	25,54	45	6,06
Neproduktivní investice 8.5.2.	137	135,53	75	69,69
Přeměna porostů náhradních dřevin 8.5.3	20	141,17	4	12,93
Technika a technologie pro lesní hospodářství 8.6.1.	826	577,62	481	267,87
Technické vybavení dřezozprac.provozoven 8.6.2.	112	150,83	103	65,30
Preventivní opatření 8.3.1.	21	59,14	13	28,17
Sdílení zařízení a strojů záměr c) spolupráce v odv. lesnictví 16.3.1.	1	2,06	**	**
Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin	**	10,85	**	10,85

Tabulka č. 7 – Finanční podpory spolufinancované v rámci PRV 2014-2020

Zdroj: Zpráva o stavu lesa 2015-2018

** data neuvedena

Z Národního programu na ochranu genofondu a reprodukci lesních dřevin byla vyplacena v roce 2015 částka ve výši 3,9 mil. Kč, v roce 2016 částka ve výši 15,6 mil. Kč, v roce 2017 částka ve výši 14,5 mil. Kč a v roce 2018 byla poskytnuta částka ve výši 14,7 mil. Kč.

Od 1.7.2017 je poskytována vratka daně ze zelené nafty i osobám hospodařících v lese. Objem vyplacené vratky v roce 2017 byl 30,7 mil. Kč a v roce 2018 78,8 mil. Kč. Celkem tedy byla vyplacena částka ve výši 109,7 mil. Kč.

6. Praktická část

Praktická část této bakalářské práce se zaměřuje na daný lesní podnik, na ekonomické parametry a vybrané informace z podvojného účetnictví, které souvisejí s přijatými dotacemi a konkrétní využití těchto finančních podpor. V práci je také uvedeno, kolik dotace činily procentuálně z celkových příjmů v jednotlivých letech.

Výzkum šetření byl proveden na základě telefonické komunikace a elektronické korespondence s jednatelem společnosti, s pracovníkem odboru dotací a s finanční účetní, kdy mi byly poskytnuty informace, které byly využity v této práci. Autor práce na základě poskytnutých informací získal přehled o ekonomické činnosti dané společnosti za období roku 2015, 2016, 2017 a 2018. Dále autor práce porovnal výši poskytnutých podpor, jejich vliv na ekonomické parametry lesního hospodářství daného lesního podniku.

6.1 Lesní podnik

Jednatel společnosti si nepřál zveřejňovat z osobních důvodů konkrétní informace o názvu společnosti a některé detaily spojené s podvojným účetnictvím. Vzhledem k tomu, že pro provedení výzkum v této práci jsou důležitá pouze skutečná čísla, bude toto přání ze strany autora respektováno.

Lesní podnik se nachází v Karlovarském kraji. Jedná se o společnost s ručením omezeným, která byla založena za základě společenské smlouvy a zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Krajským soudem v Plzni v roce 1992. Hlavním zaměřením společnosti je lesnické a zemědělské obhospodařování státních, obecních, soukromých a vlastních pozemků. Celková výměra lesních porostů ve vlastnictví společnosti k rozvahovému dni 31.12.2018 je 72,92 ha.

Dále se lesní podnik zabývá obchodem se surovým dřívím a zpracováním dřeva (pilařská výroba, truhlářství) včetně impregnace, rostlinnou výrobou a chovem masného skotu. Jako doplňková a obslužná činnost lesního podniku je silniční

motorová doprava, výroba sazenic lesních dřevin, obchodní činnost s lesními a zemědělskými produkty, myslivost, výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů, provozování čerpacích stanic s naftou pro vlastní potřebu a bytové hospodářství.

Strategií společnosti je přednostně rozvíjet služby v rámci lesnictví, především pro LČR a obce, dále pokračovat v rozvoji programu dřevovýroby, výstavby přístřešků na výrobky a štěpku. Dále cílem podniku je maximalizovat nákup státní i nestátní zemědělské půdy jako základny zemědělské výroby s využitím hypotečních úvěrů. Mezi další strategické plány rozvoje podniku patří obnova strojního vybavení pro lesnictví a zemědělství s dotační podporou SZIF a PGRLF. Dalším bodem strategického plánu je rozšíření výměry vlastních mysliveckých honiteb.

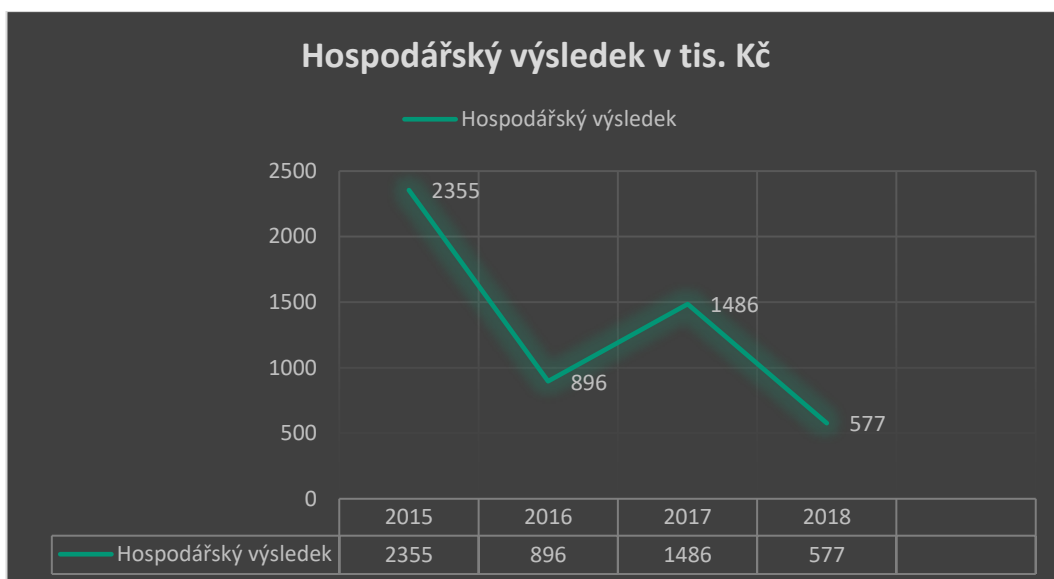
Společnost vykazuje na základě výkazu o hospodaření společnosti následující informace za vybraná období a to za rok 2015, 2016, 2017 a 2018, které jsou uvedeny v tabulce č. 8.

Tab. č. 8 - Vybrané informace o hospodaření společnosti v porovnání s minulými lety (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018
Aktiva	114693	124980	117911	118435
Pasiva	114693	124980	117911	118435
Vlastní kapitál	74669	75401	76910	77499
Náklady celkem	121046	113221	113428	103567
Výnosy celkem	123401	114117	114914	104144
Režijní a ost. náklady	25731	23311	24985	20942
Podíl režii k nákl. v %	21,26	20,59	22,03	20,22
Rezervy na opravy	0	0	0	1018
Hosp. výsledek	2355	896	1486	577

*Tabulka č. 8 – Vybrané informace o hospodaření
Zdroj: Vlastní zpracování*

Hospodářský výsledek za období 2015 – 2018 (v tis. Kč)

Graf č. 2 – Hospodářský výsledek za období 2015 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování

6.2 Přijaté dotace

Lesní společnost využila během 4 let, které si autor vybral ke své analýze, dotace z různých zdrojů financování. Vzhledem k tomu, že se společnost zabývá různými druhy činností včetně zemědělství, zaměřila jsem se na přijaté dotace vztahující se především k lesnímu hospodářství. Některé dotace však nelze jednoznačně rozčlenit dle druhu činnosti.

Lesní společnost ve sledovaných letech čerpala dotace jak z rozpočtu Ministerstva zemědělství, tak z rozpočtu Karlovarského kraje, dále čerpala dotace na obnovu strojního vybavení pro lesnictví a zemědělství s dotační podporou SZIF a PGRLF. Dále společnost využívá dotací ze strukturálních fondů EU v minimálním rozsahu 35% strojních a stavebních investic. V roce 2018 společnost obdržela investiční dotaci ve výši 443.000,- Kč na vyvážecí odvozní soupravu Kesla. V roce 2019 byla obdržena investiční dotace na pořízení traktoru a vysokozdvížného vozíku ve výši 1.440.000,- Kč a dotace na pořízení sušárny ve výši 1.749.650,- Kč. Tyto investiční dotace nejsou však uvedeny v celkovém hodnocení, neboť se týkají roku 2019. Vzhledem k tomu, že podnik má povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nejsou data o finančním hospodaření roku 2019 dosud k dispozici.

Jak je uvedeno v následující tabulce, společnost čerpala v průběhu sledovaných 4 let dotace z rozpočtu Karlovarského kraje na ochranu porostů, oplocenky, dále na instalace lapáků a lapačů. Z rozpočtu Ministerstva zemědělství byly čerpány finanční příspěvky na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů do 40 let věku, finanční příspěvek na ekologické a k přírodě šetrné technologie při hospodaření v lese. Dále byly čerpány individuální dotace z rozpočtu Karlovarského kraje a to dotace na opakovanou umělou obnovu lesů poškozených suchem, na ochranu lesa proti zvěři (oplocenky, oplůtky, ovazování klestem, mechanická ochrana terminálu), na ochranu lesa proti hmyzím škůdcům (lapáky, šterbinové lapače, feromonové odparníky, trojnožky). Dále společnost čerpala individuální finanční příspěvek na zlepšování životního prostředí zvěře a to dotaci na políčka pro zvěř a napajedla a příspěvek na snižování početních stavů prasete divokého (africký mor). Během sledovaných čtyř let (období 2015 – 2018) společnost obdržela dotace v celkové výši 34.825 tis. Kč.

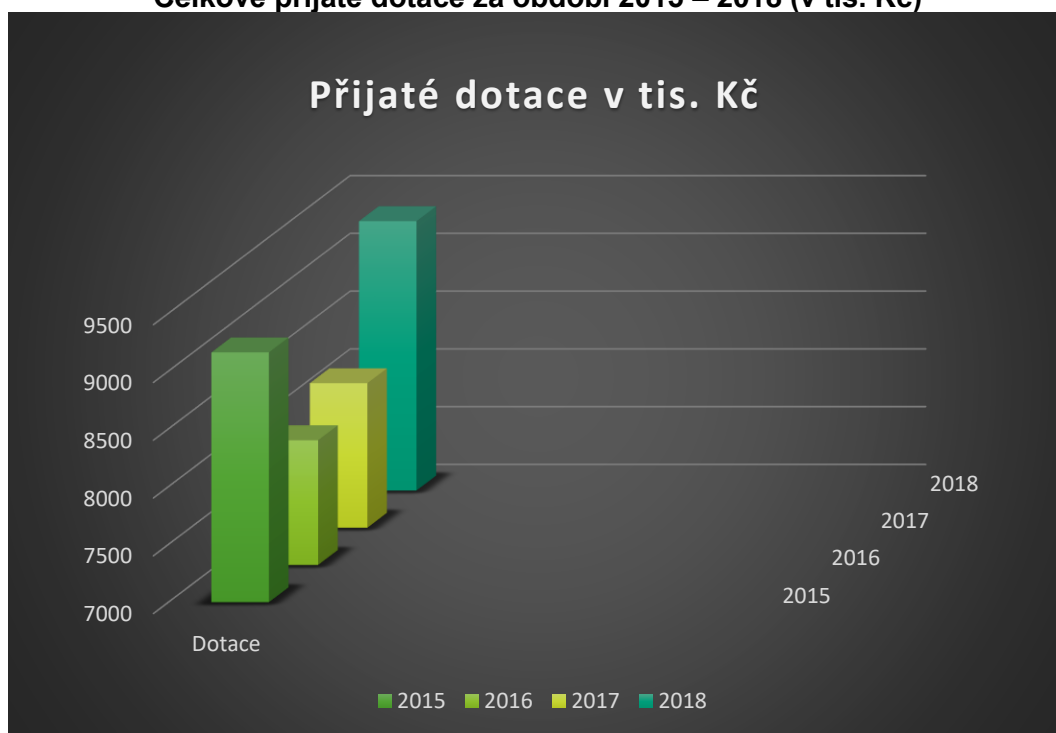
Tabulka č. 9 - Rozpis přijatých dotací v tis. Kč

Důvod dotace	2015	2016	2017	2018
Likvidace invaz.rostlin	0	0	75	18
Přísp.na hosp.v lese	401	382	607	484
Zemědělská technika	1002	0	0	0
Finanční kázeň	0	0	44	39
Dotace od Úřadu práce	481	43	271	124
Chov krav, telat Top Up	283	548	390	311
Odvozní souprava Kesla	0	0	0	443
Dotace na plochu SAPS	1761	1759	1696	1686
Travní porosty LFA	1235	964	1193	1783
Agroenvironment.opatření	1915	1318	1904	1805
Dotace sucho	0	964	0	635
Ekologie	1138	1138	1141	1069
Klima, živ.prostředí	947	964	930	934
Celkem	9163	8080	8251	9331

Tabulka č. 9 – Rozpis přijatých dotací za období 2015 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování

Celkové přijaté dotace za období 2015 – 2018 (v tis. Kč)

Graf č. 3 – Celkové přijaté dotace za období 2015 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování

7. Posouzení vlivu dotací v rámci lesního podniku

V následující tabulce jsou rozděleny výnosy z běžné činnosti podle druhu činnosti rozdělených podle období od roku 2015 až 2018. Výnosy z běžné činnosti zabývající se lesnictvím (zvýrazněné žlutě) se podílejí na celkových výnosech v průměru z 93,6% z celkových výnosů z běžné činnosti.

Tabulka č. 10 - Výnosy z běžné činnosti (v tis. Kč)

Druh činnosti	2015	2016	2017	2018
Pěstební činnosti	7336	8189	8495	9993
Prodej dřeva	58019	46179	47793	38727
Těžební činnost	5774	4571	8651	8181
Dřevařská výroba	14047	13932	14308	12556
Drobná lesní výroba	x	x	x	x
Myslivost	236	333	367	313
Práce pro cizí subj.	24220	14217	14367	8750
Zemědělství	1550	3035	2207	3774
Prodej elektřiny	680	632	652	760
Materiál a IM	2067	4287	3907	1378
Celkem	113929	95372	100747	84295

Tabulka č. 10 – Výnosy z běžné činnosti za období roku 2015 - 2018

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je viditelný pokles výnosů z běžné činnosti v roce 2018 oproti roku 2015 o 28 % . Mezi hlavní vlivy meziročního zhoršení ekonomické situace a poklesu tržeb byl pokles tržeb z prodaného dříví z důvodu dodávek méně kvalitních sortimentů (poškozené dřevo v horší kvalitě), přesycenost trhu se surovým dřívím, zvýšené zásoby neprodejného dřeva, zvýšená nákladovost a provádění rostoucího objemu pěstebních prací na kalamitních holinách a zvýšený požadavek na tvorbu rezerv, zvýšené náklady na pořizování investic (strojů a mechanizačních prostředků) pro mnohem větší objem výkonů v těžební a pěstební činnosti.

Tab. č. 11 - Podíl přijatých dotací na celkových výnosech v %

	2015	2016	2017	2018
Celkové výnosy (v tis. Kč)	123401	114117	114914	104144
Celkové přijaté dotace (v tis. Kč)	9163	8080	8251	9331
Podíl v %	7,43	7,08	7,18	8,96

Tabulka č. 11 – Podíl přijatých dotací na celkových výnosech v %

Zdroj: Vlastní zpracování

Autor na základě výzkumu zjistil, že dotace přijaté v letech 2015 – 2018 se podílely na celkových výnosech lesního podniku v průměru 7,66%.

Dále autor vytvořil simulaci hospodářského výsledku v případě, že by lesní podnik dotace nečerpal. Z následující tabulky je jasně patrné, jak by se změnil výsledek hospodaření a jak dotace zásadně ovlivňují podnikatelskou činnost a rozvoj podniku, neboť bez dotací by podnik vykazoval ve všech čtyřech sledovaných letech ztrátu.

**Tab č. 12 - Simulace výsledku hospodaření bez přijatých dotací
(v tis. Kč)**

	2015	2016	2017	2018
Aktiva	114693	124980	117911	118435
Pasiva	114693	124980	117911	118435
Vlastní kapitál	74669	75401	76910	77499
Náklady celkem	121046	113221	113428	103567
Výnosy celkem	114238	106037	106663	95256
Režijní a ost. náklady	25731	23311	24985	20942
Podíl režijí k nákl. v %	21,26	20,59	22,03	20,22
Hosp. výsledek	-6808	-7184	-6765	-8311

Tabulka č. 12 – Simulace výsledku o hospodaření bez přijatých dotací

Zdroj: Vlastní zpracování

8. Diskuse

Cílem této práce byla rešerše dotací jako nástroje lesnické politiky a analýza legislativních podmínek a dotačních možností pro vlastníky a správce lesů, který je detailně vypracován v první teoretické části této práce. Dále je vypracován rozbor čerpání výše uvedených podpor z různých dotačních zdrojů.

Finanční příspěvky vyplacené na základě analýzy z rozpočtu MZe a rozpočtu krajů na činnosti v LH a vybrané myslivecké činnosti se od roku 2015 zvýšily z 214 mil. Kč na rekordních 393,1 mil. Kč. Jedná se o zvýšení oproti roku 2015 o 179 mil. Kč tj. více jak 80% zvýšení viz. tabulka č. 5.

Na finanční příspěvky na činnosti vyplývající z lesního zákona bylo vyplaceno každý rok v průměru 200 mil. Kč. Největší podíl zaujímala vyplacená částka na činnost lesního odborného hospodáře a to průměrně každý rok 155 mil. Kč viz tabulka č. 4.

Mezi programy, z kterých byly v průběhu sledovaných let 2015-2018 čerpány finanční podpory z Programu rozvoje venkova patří programy Lesní infrastruktura, Technika a technologie LH, dále pak Technické vybavení dřevozpracujících provozoven a v neposlední řadě stále se zvyšující podpory do obnovy lesních porostů po kalamitách a přeměna porostů náhradních dřevin viz tab. 7.

Další dotační příspěvky na podporu pojištění produkce lesních školek a pojištění lesních porostů bylo z Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu vyplacena částka za sledované období roku 2015-2018 v celkové výši 6.26 mil. Kč a přislíbena k vyplacení částka na podporu úroků ve výši 33,1 mil. Kč.

Z následujících dvou tabulek je viditelný výrazný pokles hospodářského výsledku v roce 2018 oproti předchozím letům, i přestože finanční příspěvek na 1 ha se od roku 2015 do roku 2018 zvýšil v průměrně u všech druhů vlastnictví o 299,- Kč/ha, z toho na soukromé lesy se oproti roku 2015 zvýšil o 416,- Kč/ha z částky 299,- Kč/ha na částku 715,- Kč/ha tj. více jak 239% nárůst.

Tab. č. 13 - Hospodářský výsledek bez příspěvků (v Kč/ha)

HV bez finančních příspěvků - druh vlastnictví	2015	2016	2017	2018
Státní lesy	4809	3886	2946	69
Obecní lesy	1510	1093	1349	803
Soukromé lesy	2344	1869	1924	661
Průměrný HV bez příspěvků	3556	2883	2381	364

*Tabulka č. 13 – Hospodářský výsledek bez finančních příspěvků
Zdroj: MZe Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Tab. č. 14 - Hospodářský výsledek včetně finančních příspěvků (v Kč/ha)

HV včetně finančních příspěvků - druh vlastnictví	2015	2016	2017	2018
Státní lesy	4918	4001	3107	262
Obecní lesy	1888	1635	1885	1420
Soukromé lesy	2643	2230	2449	1376
Průměrný HV s příspěvků	3673	3091	2711	780

*Tabulka č. 14 – Hospodářský výsledek včetně finančních příspěvků
Zdroj: MZe Zpráva o stavu lesa 2015-2018*

Přestože se finanční příspěvky a podpory v lesnictví v průběhu sledovaných čtyř let neustále zvyšují, v důsledku klimatických změn se ale i výrazně zvyšují náklady na péči o les. Je v zájmu celé společnosti, aby stát formou dotací, podpor a finančních příspěvků přispíval na hospodaření v lesích.

Dále byl klíčovou částí rozbor a posouzení vlivu dotací na ekonomiku vybraného lesního podniku. Tento rozbor byl vypracován na základě výkazů o hospodaření, dokladů a poskytnutých dat z účetnictví. Při porovnání výsledků hospodaření lesního podniku s celorepublikovými daty, koresponduje vývoj hospodářského výsledku s celorepublikovou situací a to tak, že se HV výrazně snižuje.

Jak z rešerše vyplývá, dotační systém je velmi rozsáhlý, vlastníci a správci lesů mají mnoho možností čerpání finančních příspěvků a dotací, ale orientace je složitá a administrativně a časově náročná. Pro menší lesní podnik je vhodné pro administrativu spojenou s čerpáním podpor využít služeb externích firem, které se zabývají veškerými službami spojenými s vyřízením žádostí pro čerpání podpor.

Z výše uvedených důvodů má společnost určeného zaměstnance, jehož pracovní náplní je sledování platných dotačních výzev, vyhledávání možností a dotačních titulů a veškeré činnosti spojené s žádostmi o dotace, jak ze zdrojů rozpočtu Ministerstva zemědělství, tak z rozpočtu samosprávy Karlovarského kraje. Z výše uvedené analýzy vyplývá, že společnost se snaží využívat veškerých dotačních titulů a možností pro čerpání podpor, limitujícím faktorem je většinou pouze alokace finančních prostředků vyčleněných pro jednotlivé operační výzvy.

9. Závěr

Na základě rešerše a analýzy dotačních možností pro vlastníky a správce lesů se ukazuje, že bez dotací vzhledem k současné klimatické situaci, k zachování všech funkcí hospodářských lesů, k udržení vody v krajině a k zachování společenské funkce lesa, by hospodaření v lesích bylo pro vlastníky a správce lesů ekonomicky devastující. Proto je nezbytně nutné, aby stát podpořil lesníky formou podpory vzhledem k zachování lesního ekosystému, jak z hlediska hospodářského, tak z hlediska společenského.

Možností poskytování národních a nadnárodních podpor je mnoho, orientace je pro většinu vlastníků složitá a administrativně náročná. Dalším problémem je, že mnoho vlastníků na určité podpory nedosáhne, neboť finanční příspěvky se vyhláší na základě operačních výzev a mají limitovanou alokaci finančních prostředků. Ta je zpravidla vyčerpána záhy po otevření příjmu žádostí o finanční příspěvek. To se týká především investičních dotací na pořízení lesnických technologií.

(MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020) uvádí, že „na základě koncepce státní lesnické politiky do roku 2035 je nutné vytvořit metodiku plateb podpor a náhrad za ekosystémové služby v lesním hospodářství a následnými platbami ze strany státu jako součást podpory lesního hospodářství motivovat vlastníky lesů k naplňování ekosystémových služeb a k obhospodařování lesů trvale udržitelným způsobem.“

Jako vhodné se nabízí, aby vlastníci a správci lesů měli možnost čerpat podobné dotace jako zemědělci. Jednalo by se o jakousi alternativu podpory, jakou dostávají zemědělci. Jedná se o přímou platbu na plochu (SAPS), která je v současné době nejdůležitějším dotačním příjmem zemědělců a tvoří zhruba polovinu zemědělských dotací. Na rozdíl od jiných dotací má na tuto dotaci nárok každý hospodář. Pravidelná podpora by měla kompenzovat rostoucí náklady na péči o les, neboť každým rokem rostou ceny sazenic, oplocenek pro mladé porosty i postřiky či klesající ceny dříví, zejména kvůli kůrovcové kalamitě. A v neposlední řadě se stále více upřednostňuje mimoprodukční funkce lesa a to společenská a rekreační.

V případě systému přímé platby na plochu by odpadly jiné dotace. S tím by souviselo i snížení administrativní zátěže nejen pro vlastníky a správce lesů, ale i pro veřejnou správu, neboť tento systém by byl administrativně jednodušší, rychlejší a efektivnější. Je nutné však nastavit kontrolní systémy tak, aby přímá podpora na plochu lesa byla pouze pro ty, kteří se o les skutečně starají.

10. Seznam použitých zdrojů

Použitá literatura

KUPČÁK, Václav, 2003. *Ekonomika lesního hospodářství*. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita. ISBN 80-715-7734-0.

VASÍČEK a OLIVA, 2017. *Lesnická politika*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, ISBN 978-80213-2741-2.

LOJDA, Jan, 2014. *Dotační politika lesního hospodářství po roce 2013*. Praha. Disertační práce. Česká zemědělská univerzita, Fakulta lesnická a dřevařská, Katedra ekonomiky a řízení LH. Školitel práce doc. Ing. Václav Kupčák, Csc.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020. In: *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ* [online]. [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/646382/Koncepce_statni_lesnicke_politiky_do_roku_2035.pdf>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Přehled financování, c2009-2020. *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: přehled financování v LH* [online]. [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/647832/Prehled_financovani_LH_200301.pdf>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2015, c2009-2020. *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2015* [online]. [cit. 2020-05-26]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/576970/ZZ_2015.pdf>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2016, c2009-2020. *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2016* [online]. [cit. 2020-05-26]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/567452/Zprava_o_stavu_lesa_2016.pdf>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2017, c2009-2020. *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2017* [online]. [cit. 2020-05-26]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/609179/Zprava_o_stavu_lesa_2017.pdf>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2018, c2009-2020. *MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: Zpráva o stavu lesa a lesního hospodářství 2018* [online]. [cit. 2020-05-26]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/file/640937/Zprava_o_stavu_lesa_2018.pdf>

Elektronické zdroje:

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Dotace EU* [online], 2020. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: < <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR: *Program rozvoje venkova* [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: <<https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020/operacni-programy/list/program-rozvoje-venkova>>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, C2009-2020. *Program rozvoje venkova* [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020. *Ministerstvo zemědělství* [online]. Praha [cit. 2020-01-27]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/dotace-v-lesnim-hospodarstvi-a-myslivosti/podpora-genofondu-lesnich-drevin/>>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Dotace, c2009-2020. Ministerstvo zemědělství* [online]. Praha [cit. 2020-01-27]. Dostupné z: WWW <<http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/>>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, c2009-2020. *Ministerstvo zemědělství* [online]. Praha [cit. 2020-05-02]. Dostupné z WWW: <<http://eagri.cz/public/web/mze/lesy/>>

PODPŮRNÝ A GARANČNÍ ROLNICKÝ A LESNICKÝ FOND, *Programy, c2020. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond* [online]. [cit. 2020-01-27]. Dostupné z WWW: < <https://www.pgrlf.cz/programy/>>

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE, c2012-2020. *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže* [online]. Brno [cit. 2020-01-27]. Dostupné z WWW: <<https://www.uohs.cz/cs/verejna-podpora/podpora-de-minimis.html>>

Legislativní dokumenty

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů